

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Cornelii Hazart Societatis Iesv Theologi Discursus Morales In Selectiora Loca Genesis, Exodi, Levitici, Numerorum

Hazart, Cornelius

Antverpiæ, 1688

Discursus XI. Deus prohibet sibi offerri corvos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52700](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52700)

DISCURSUS XI.

Deus prohibet sibi offerri corvos.

Veterum proverbium est, *Vox corvina*; quænam illa vox? *cras*, *cras*: Notum est illud *Augustini* dictum: *Cras, cras*, corvi vox est, & illud quod ait *Sophonias* Propheta *cap. 21*: *Vox cantantis in fenestra, corvus in superliminari*; audio canentem avem, inquit Propheta, in fenestra, super liminare: Quam avem? corvum: Quid canit? *cras, cras*, hæc enim illi vox naturalis est.

Quinam per corvum significantur, docet *Augustinus Serm. 16 de verb. Dom.* Vox corvi, inquit, multos occidit, dum enim dicunt: *Cras, cras*, subito clauditur ostium: Ego ipse, inquit in *Confessionibus*, aliquando talis etiam fui in præterita vita. Sentiebam me teneri à meis cupiditatibus, & jactabam miserabiles voces: *Quamdiu, quamdiu? cras & cras*: Et quare non potius hac hora finis turpitudinis meæ? Per Corvum ergo significantur peccatores qui de die in diem differunt agere penitentiam: Merito tales homines reperit à suo obsequio Deus.

O miserum *cras*, & plenum periculis! Cui enim exploratum est, inquit *Cicero de Senect.* se ad Vesperum esse victurum? *Sera nimis* vita est *crastina*, inquit *Martialis Poëta lib. 1.* Hoc inculcant etiam *Dilatio penitentia* omnes sacri Scriptores, inprimis *D. Iacobus Apostolus cap. 4*: *Ecce, & convertimini.* inquit, *qui dicitis cras ibimus in illam civitatem, & faciemus ibi quidem munus, & mercabimur, & lucrum faciemus, qui ignoratis quid erit in crastino*: *Qua enim est vita nostra? Vapor est ad modicum parens*: *Ne glorietis in crastinum*, inquit *Salomon Prov. cap. 27, ignorans quid superventura pariat dies*. Propterea cum quidam nomine *Messodamus* in crastinum invitaretur ad epulas: Cur me, inquit, vocas in crastinum? ab aliquot jam annis crastinum diem mihi numquam polliceri sum ausus, quia in horas singulas mortem expecto: Spondit quidem Deus, inquit *Gregorius Magnus Hom. 22 in Evang.* Veniam penitenti, peccanti vero diem crastinum non promisit.

Quapropter clamat *Paulus Apostolus Ephes. cap. 4*: *Sol non occidat super iracundiam vestram*: Quod de iracundia dicit, multo magis de aliis gravioribus peccatis dicendum est: *Sol non occidat super luxuriam tuam, super injustitiam tuam, super inimicitias tuas, super detractiones tuas &c.*

Om-

Omnia denique paucis verbis complectitur *Salomon Eccles. cap. 5* dicens: *Non tardes converti ad Dominum, & ne differas de die in diem* quare? quia subito, dum minime cogitas, venire potest ira illius, & disperdere te.

Numquid hoc verissimum est? quanto enim spatio distat anima tua à morte, & æternitate? non amplius quam unico halitu: Non magno apparatu opus est ut mors dividat animam tuam à corpore: Neque tota telorum pharetra exhaurienda est ut transfigat cor tuum: Unus aër malignior & corruptior afflat te, vel humor aliquis è cerebro cadit in pectus, aut cordis calor suffocatur, & mox nihil superest vitæ, & prius te ad æternitatem abreptum esse mitaberis, quam metueres abripiendum: Mille sunt mortis numquam prævisæ viæ, mille causæ, tot quot sunt in corpore non tantum sensus, sed etiam fibræ, & nervi, & pori; ipsam mortem ubique circumgestamus in sinu: Ergo, inquit *Salomon*, non differas de die in diem agere pœnitentiam ne subito obruaris à morte.

Hinc passim in Scripturis reperio illos rejici à Deo vel *Christo*, qui loquebantur pro futuro tempore, dicentes, faciam hoc vel illud. *Matth. cap. 8* veniebat ad *Christum* quidam legisperitus, qui dicebat: *Magister, sequar te quocumque ieris: Christus* noluit illum admittere in discipulum, debebat enim dicere, jam, jam sequor te, nolo differre quod jam possum facere; ne forte postea non habeam tempus.

Eodem modo veniebat alius cui dicebat *Christus* sequere me, at ille respondebat: Permite me prius sepelire Patrem meum: Quid hoc est opus? inquit *Christus*, quare differs me sequi cum possis modo? *Dimitte ergo mortuos sepelire mortuos suos, & sequere me* hoc momento: Quia nolo discipulos sequuturos, sed diligo sequentes, propterea nolo tibi tantum temporis concedere ut Patrem sepelias.

Sicut *Christus* fecit, sic etiam *Deus*. *Isaia cap. 1*, clamat ad *Judeos*: *Lavamini, mundi estote, auferite malum cogitationum vestrarum, quiescite agere perverse, discite benefacere*. Nihil pro futuro hic imperatur, sed omnia pro præsentis; non enim dicit *Deus*, volo ut postea lavemini, ut post aliquod tempus desistatis male agere, ut cras benefacitis, sed hoc momento.

Sic & *Oseas* ex ore Dei *cap. 14* clamat: *Convertete Israel ad Dominum Deum suum: Dixerunt: Reddemus vitulos labiorum nostrorum, Nihil mihi,*

mihî, inquit Deus, cum tempore futuro, volo ut jam sine ulla dilatione convertamini, & statim desistatis agere perverse.

Eadem vestigia tenuere Apostoli. Cum enim D. Paulus in celebri illo Concilio Atheniensium, de Resurrectione mortuorum differeret *Act. cap. 17*; Quidam, inquit Scriptura, dixerunt, audiemus te de hoc iterum: Statim Paulus, nullo addito verbo, egressus est è Concilio, illosque contempsit, quia dicebant: Audiemus te postea; sciebat enim postea non audituros, qui jam non audiebant, conversio enim non patitur dilationem.

Sed audiamus: quamdiu velles, ô peccator, differre pœnitentiam tuam? ad unum alterumve mensẽ, vel certe usque ad Pascha? sed clamat contra te *Augustinus*: Quare non modo finis turpitudinis tuæ? quare non hoc momento? quid est quod te impedit vel detinet? forte una femella? forte prava societas? forte illecebræ voluptatum tuarum? Ergone fortiores sunt sordes illæ ut te detineant, quam misericordia Dei quæ te vocat, & vult ut sine dilatione pœnitentiam agas, ne subito moriaris in sceleribus tuis æternum damnandus?

Sed ponamus diutius vivas, semel equidem moriendum est, & putas te feliciter moriturum si sine pœnitentia vixeris, illamque distuleris usque ad mortem? Ego sane admodum vereor, quia, ut ait R. adm. *P. Paulus Oliva in Comment. select.* non nisi duos in Scriptura invenio, qui redierunt ad Deum cum morerentur. Primus fuit Rex *Ezechias*, qui jam jam moriturus dicitur ingemuisse, & fletu magno planxisse, & ideo vitam impetravit, ut nos Deus doceret ne hujus Regis exemplo non differremus pœnitentiam usque ad mortem, quando illum maluit vivere quam mori ut tempus haberet quo peccata amplius sua posset deslere, cum prius tempus quod habuerat, non bene impendisset; sed quid magis incertum, imo quid periculosius quam sperare quod Deus in morte, sicut fecit *Ezechia*, longiorem tibi vitam concedet ut pœnitentiam agas?

Alter fuit latro in Cruce, qui cum totam vitam sceleribus sine pœnitentia transgisset, in morte ingenuit, veniamque impetravit: Sed habebat *Christum* ad latus sibi præsentem, habebat ad manum, ipsummet medicum & Salvatorem corporaliter, qui tunc plenariam toti mundo Indulgentiam publicabat. At quam certitudinem habes tu quod *Christus* tali modo tibi sit adfuturus in morte? Privilegium illud boni latronis, nullam facit consequentiam pro aliis.

Ooo

Ergo

Quare ergo non potius conijcis oculos tuos in alium latronem, qui quamvis ipsum *Christum* haberet præsentem, desperatus tamen interiit, & periit? vidit hic patientiam Domini, pœnitentiam socii, fugam solis, tremorem terræ: Audivit sana monita socii qui illi dicebat: Tu ergo non times Deum? omnia explosit. Audivit *Christum* alteri latroni condonantem peccata, promittentem cœlum, nihil juvabat. Vidit milites præ dolore percutientes pectora sua, nihil movebatur. Ipse cum plurimi lacrymarentur, blasphemabat: Vixerat latro, & mortuus est blasphemus: Carnifices *Christi* dolière de morte Domini, ille dolere noluit, facilius conversi sunt qui *Christum* Crucifixère quam qui pœnitentiam distulerat. Adeoque quasi portentum videtur tunc novam vitam inchoare cum vita desinit: Qua fiducia ergo putas tibi eventurum in morte quod bono latroni, & non potius times quod malo latroni evenit? cum in Scriptura tantum unicus reperitur qui se in morte converterit, & pœnitens obierit, ubi in historiis innumeri reperiuntur quibus secus contigerit.

Possẽm hujus rei integrum catalogum texere: Unum aut alterum seligo ex multis.

1. Narrant D. *Antoninus* p. 2, *Sum. Tit. 9*, & *Bidermannus lib. 3 Antonimat.* fuisse adolescentem qui, se totum virtuti ac pietati dederit ex metu ne subita morte ex hac vita discederet, eamque ob causam multis precibus Deum rogabat ut mortis tempestive admoneretur ne imparatus discederet: Exaudita tandem est oratio ejus, nam adfuit illi Angelus, qui asseveravit se illum præmissis nuntiis monituum. Hoc nuntio accepto, cœpit ubique relinquere signa lætitiæ, & ex optimo evasit in pessimum, nec jam parentes, nec propinqui, nec Magistratus poterant illum cohibere, hoc unum enim solitus erat dicere, ego prius quam mors me occupet, me emendabo: Evenit ut iter faceret, & incidens in latrones graviter vulneraretur. Hic erat primus mortis illius prænuntius, supervixit tamen, nec curavit. Vix dum vulnus coierat, quando navi conscensa, mari sereno cœlo se committit, sed exorta tempestate ingenti, alii clamare, tendere manus, veniam peccatorum rogare, vitæque mutationem spondere: Solus ille adolescens nec salutis anxius, nec scelerum memor perstabat. Hic erat alter prænuntius mortis. Non multo post hoc periculo defunctus, cœpit gravissima febris laborare, quæ sic illum confecit ut pro deposito conclamaretur.

tur: Nihilominus expectabat nuntium, qui mortem illi nuntiaret: Cum tandem adfuit Angelus qui illi dixit breve vitæ momentum superesse: adolescens perturbatus coepit expostulare quod se non prius & in tempore monuisset: Cui Angelus: Jam tertio te monui primo per vulnus lethale quod à latronibus accepisti, deinde per tempestatem, denique per hunc morbum qui aliquot diebus duravit, medicos instigavi qui mortem indicarent, contempstisti: Parentes subornavi qui monerent, rejecisti: Curionem submissi qui meliora suaderet, exclusisti. Hoc dicto evanuit: Vix hæc moribunda voce & brevissime circumstantibus narraverat adolescens, quando infelici morte sine pœnitentia discessit è vita.

Alterum narrat *Ianus Erishreus in Exempl. 6. 53*: Audivi, inquit, ipsemetin æde *D. Augustini*, concionatorem virum doctum ac piæm narrantem de cathedra, se paucis ante diebus, celebri quadam urbis via euntem, de fenestra cujusdam domus fuisse evocatum, rogatumque ut ascenderet, ut morienti cuidam assisteret, cumque accurrisset, invenisse virum jam morti proximum, cui concubina serviebat: Excepit Confessionem ægri, sed graviter illum admonuit, ut si salvus esse vellet, statim mulierem istam dimitteret: Nunquam, inquit æger, hoc faciam, quia maxime ejus operâ jam indigeo, nec volo tam ingratus esse ut eam dimittam. Petit ergo Confessarius ut saltem juraret, se, ubi convaluisset, mulierem dimissurum: Respondit se nihil in præsentia posse promittere, se deliberaturum ubi valetudinem recuperasset. Confessarius hoc audito, quasi desperatâ hominis salute, discessit, sed nondum limen domus attigerat, revocatur, lætus quod putaret ægro meliorem mentem à Deo injectam, sed invenit illum sine sensu ac mente & statim post expirantem.

Tertium contigit hic *Antverpiæ*, cuidam *P. Cornelio Danckaert*, qui dum viveret ageretque in Domo professa, notissimus erat toti urbi, propter zelum quo plurimas meretrices extraxerat è cæno libidinis. Erat inter alias una, quam per plures annos istis sordibus immerfam sæpius admonuerat fore ut æternum damnaretur nisi resipisceret, & sincera Confessione misericordiam Dei impetraret: Frustra erant omnia. Et ecce subito illa paroxismo opprimitur, vocatur *P. Cornelius*. sed ille à Janitore diu per domum quæsitus, tandem repertus est ad aram sacrificare, finito sacro statim ad extremam urbis partem, ubi ægra decumbebat, se contulit, invehit-

que illam passis crinibus, vultu ac oculis ungue dilaceratis, inftar furiaē desperabundam, subito expirasse. Quo spectaculo, aut potius spectro attonitus Pater, hoc domesticis ac vicinis saluberrimum monitum reliquit: Hic videtis verum esse quod ait *Christus*: *Quaeritis me, & non inuenietis, & in peccatis vestris moriemini, quare ergo Deum dum inveniri potest.*

Hoc est quod magna voce clamat *D. Paulus* Apostolus *Galar. cap. 6.* *Dum tempus habemus, operemur bonum*: Clarum est quod *Paulus* loquatur de tempore hujus vitæ, quia post hanc vitam, ut dicitur *Apoc. cap. 10*: *Tempus non erit amplius*. In hac vita prætervolant horæ, transeunt dies, effluunt menses, dilabuntur anni, vita tota semper in motu est, & ecce post primum momentum quo anima egreditur corpore, & æternitatem ingreditur, mox audit: *Tempus non erit amplius*: Nulla spes amplius obtinendi bravii, decursum est stadium; nec referendæ coronæ, confectum est bellum, nec comparandi merces, finitæ sunt nundinæ, nec intrandi in cælum, clausa est janua, *tempus non erit amplius*: Nunquam posthac orietur sol, ut quis pro salute possit negotiari, nulla amplius eluceſcet dies, qua pro æternitate laborari possit, nullum indulgebatur momentum, quo quis salutem operari possit: *Tempus non erit amplius*: Nullum amplius tempus quo expiari possit conscientia, quo delicti possint peccata, solvi debita, propitiari Dei justitia, agi poenitentia, augeri gratia. *Tempus non erit amplius* nec Jubilæi, nec pietatis, nec misericordiæ, nec favoris, nec amicitia cum Deo.

Non poterat hinc solidiorem consequentiam trahere *Paulus*, quam hanc: *Ergo dum tempus habemus, operemur bonum*: Est enim, inquit *S. Gregorius Nazianzenus in Sententiis*, vita nostra quasi mercatus, cujus dies cum abierit tempus non erit emendi quæ velis. Apud mortales in usu est certos dies nundinis præfigere. Quicumque igitur cogitat pecunia res necessarias sibi comparare, in tempore debet accedere, finitis enim nundinis, occasio emptionis præterit: Eandem cælo mercando legem posuit Deus, spatium scilicet vitæ præsentis, ubi hæc abierit, actum est, nulli amplius conceditur tempus mercandi, emendi, negotiandi.

Adeoque non potest esse magis legitima consequentia quam hæc: *Ergo dum tempus habemus, operemur bonum*, si enim modo non operemur, nunquam tota æternitate operabimur. Quisquis ergo totum hoc tempus sine poenitentia transigit, vult omnia perdere, qui

quia ne unicum quidem momentum habebit postea, quo possit vel micam lucrari. Adeoque qui hoc tempus non impendit ut operetur bonum, totus vult esse Malus, quia postea nullum poterit Malo remedium adhibere.

Hinc S. *Conradus* Episcopus *Hildefemiensis*, ut narrat *Cantipratanus* *Lib. 1. Apum cap. 3* semper illud *D. Pauli* monitum repetebat in corde: *Dum tempus habemus operemur bonum*: Dederat illi occasionem ad hoc visio quædam quam habuerat. Surrexerat nocte ut studeret, sequenti die dicturus ad populum, cum in extasim raptus videre sibi visus est præsulem quemdam mitra insignem rapi ad Dei tribunal. Examinatur continuo causa ab assidentibus, & mox fertur in illum mortis sententia, exiitque infula, annulo, cæterisque præfulis ornamentis, traditurque in manus carnificis. Tum qui iudicio aderant, loco surgentes, discedebant, dicentes ad invicem: *Ergo operemur bonum dum tempus habemus*. Hoc facto, rediit ad se *Conradus*, & cum totus tristis secum cogitaret quis ille esset quem viderat in visione damnatum, pulsat ad ostium servus qui Dominum suum vespere proxime elapso subita morte extinctum narrat: Vixerat hic non secundum dignitatem suam, sed infamis vitæ & moribus. Hac visione percussus *Conradus* Episcopus, assidue habebat præ oculis illud: *Ergo dum tempus habemus operemur bonum*. Et quidem instanter, non differendo de die in diem, ut inquit *Salomon*, quia, ut ait *Iob*, *breves dies hominis sunt*; Ergo dum negligimus unum, & alterum, & tertium, omnes effluerunt antequam adverterimus.

Concludo hunc discursum & dico: Videmus passim caelo excludi qui instar corvi nihil aliud clamant, quam cras, cras, & illud cras durat usque ad mortem, quid mirum si Deus tales nullo modo velit admittere ad suum obsequium, sicuti olim corvos volebat sibi offerri in sacrificium.

DISCURSUS XII.

Deus prohibuit sibi offerri Bubones & noctuas.

Non oportet longe quærere, nec diu speculari quinam per hoc animalium genus significantur, notæ sunt illorum proprie-

0003

prie-